
ZREO GLAS IZ MIRNE POKRAJINE

Pjesnički portret Mirne Weber

Božica Jelušić, Đurđevac

U nepunih pet godina, varaždinska pjesnikinja MIRNA WEBER objavila je tri uspješne pjesničke knjige, sudjelovala na festivalima i recitalima, ušla u najužu konkurenciju za nagradu "Katarina Patačić", te službeno postala članicom Društva hrvatskih književnika. To je doista nesvakidašnja autorska biografija, ako se znade da su putovi od pjesničkih pokušaja do zrelih oknjiženja i ostvarenja obično mjerljivi desetljećima rada i nazočnosti u književnom i kulturnom životu. No, naša autorica gradila je drugu profesionalnu karijeru: diplomirala je i magistrirala na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu, te radi u privatnoj ordinaciji dentalne medicine za ortodonciju u svom gradu. Poeziju je počela objavljivati na društvenim mrežama prije desetak godina.

Ono što je bilo razvidno već u prvom čitanju, jest da sva tri rukopisa, pod nazivima BOŽJA OFČICA (kajkavske pjesme, 2014.), ZVONJELICE ZA VJEČNOGRAD (soneti, 2016.) i AKVARIJ (štokavske pjesme, 2017.) čine zao-kružene estetske cjeline, bez kolebanja i padova, što je ukazivalo na postojanu praksu zapisivanja i brušenja vlastitih stihova. U razgovorima i kontaktima to se i potvrdilo: Mirna Weber ima široko humanističko obrazovanje, glazbenu podlogu, te evidentnu načitanost, što je njenom glasu dalo zrelost i uvjerljivost. U miru pokrajine, čvrsto vezana uz zavičajni krajolik, a istodobno ležerno upućena u kozmopolitske šetnje *prostranstvima belle letrije*, ona se razvijala posve u svom modelu, ne nastojeći sličiti bilo kome drugome i ne uspoređujući se s amaterskim dometima zavičajnih pjesnika, okupljenih u društvima i klubovima gdje se štuje pjesnička riječ.

Njen izvanredno pokretljiv i radoznao duh, koji je vodi u galerije, koncertne dvorane i kulturološka putovanja, naprosto upija prostorne silnice, zaljubljuje se u harmonični kolorit, zanosi blagozvučjima i nužno kreće od pozemljarskih

sfera prema transcendenciji. Kao što to navodi Hugo Friedrich u STRUKTURI MODERNE LIRIKE: "Sloboda u pjesništvu vodi do bezgraničnog prihvaćanja svake građe bez obzira na njen rang". Posljedično, ta sloboda omogućit će širenje tematske lepeze, smione rime, korištenje građe iz egzaktnih znanstvenih područja, te frekventno referiranje na literarne i likovne uzore, s kojima Mirna Weber vibrira na istoj inspirativnoj ravni. Bilo da je riječ o kajkavskom ili štokavskom semantičkom kôdu, izbor leksika potvrđuje kako autorica neprestano emanira altruističke osjećaje, priželjkujući pojavu *svečovjeka*, biće novoga doba, očišćeno od mračnih instinkata i žudnje za dominacijom, pod cijenu razaranja i ugroze tuđega postojanja.

S lakoćom i spontanošću, Mirna Weber označava svoje početke, ono vijoglavo i sretno djetinjstvo, u kome su se na ikarska krila sama lijepila pera, a vosak oduševljenja i poleta držao ih je zajedno. Nije bilo zabrana, stalnog nadzora, tereta roditeljskim ambicija i hektike, koja dijete udaljuje od prirode, od sretnih prostora dvorišta, prašnjavog puta, nepokošene livade, zakrčenog tavana i krova s kojeg se potajice skinuo crijep, da bismo vidjeli nebo izbliza. Baš kao što Bachelard konstatira: "Samo su velika djetinjstva dala veliku poeziju", a Mirna pridodaje: "Se je bilo lepo. Zemlja je dišala plavo. / Duge su nam lasi lamatale na vetru. / Se je bilo sporo, išče cug je dišal zdravo. // I ve dok se zmislím toga pergavoga gnezda; / Po lojtri smo se vlekli k tomu Panu Petru / tam se vu njem z detinjstva zlegla zvezda" (OBDARJENI CAJTI NAŠEGA DETINJSTVA).

Pri gradnji pjesme, sklona je simbolizacijama, gotovo redovito navodeći i pogađajući po neki jungovski arhetip: stablo, kamen, vodu, pustinski cvijet, ptica, rijeka, imela. Unutar arhetipa, značenja se multipliciraju, urastaju u civilizacijski kontekst i obrazac, pa od antropologije do religije, u našoj svijesti oživljavaju ono što ne vidimo u prvom značenjskom sloju. Jednom riječju: izdvojeni poetski trenutak i u njemu fiksiran motiv, vraćaju nas u "kuglasto vrijeme" Vječnosti. Naša autorica vješto gradi prispodobu, protežući je prema poanti, pa je tako jedna žalosna vrba za nju simbolična *Jezušova hiža*, uskoro postavljena u paralelu s ljudskim tijelom: "Z cirklom zacejhna j i zreži; / tri kruga dobrote, / tri kruga lepote, / tri kruga slobode/ da sega sveta zanavek bude./ Tvoja je kupola svet/ sam za sebe-človekova lubanja/ ober sega. // I saki vu svojem krugu / nosi križa / saki je od nas / draga žalosna vrba - Jezušova hiža."

Već smo istakli da uz erotizam, raspredanje intime i tajne dvojevanja *animusa* i *anime*, Mirna Weber posjeduje istančan instinkt za zajednicu, onu vrstu socijalne inteligencije, koja omogućava slušanje bila "maloga grada", s fenomenima njegove svakodnevnice. Pokreti, govor, fizionomije, sklonosti, navade, tradicije i novi egzistencijalni obrasci, ulaze u njene zapise, što se osobito vidjelo u sonetima posvećenim Varaždinu. No, i u izvanknjižnom rukopisu, koji upravo nastaje,

takve su pjesme uočljive, nerijetko britko začinjene kritikom malograđanštine i pronicljivim uvidom u traljavi “modernitet”, gdje se čovjek udaljuje od naravi, zaboravlja svoje korijene, te kida veze između *subića* kojima je okružen, poput drveća, bilja i životinja.

Uzmimo paradigmatičnu pjesmu *Beli je maček vre sloboda sama*: nedužno biće prirode, bijeli mačak, zarobljen je jer posjeduje pedigre i statusnu “vrijednost”, pa mora biti zarobljen u “buksi”, da se slučajno ne bi pario s uličnim mješancima. Pjesnikinja vatreno staje na njegovu stranu, brani i cijeli slobodarski rod: “*Ne puščaju mačka, soba je bukša, / kajti plemenita krv v njemu šlopče. / Ponorel je bogec, dobil reflukša, / Keheli se. Žmiga, prevrče i hropče*”. Zaključak je rezolutan: “*puščajte ljudi, narava je vu nama, / Ne da se potrti niti z pesnicom; / Beli je maček vre sloboda sama*”.

Ocrtavajući ovaj pjesnički portret, izražavamo zadovoljstvo što je Mirna Weber potvrdila najjače komponente svojih prethodnih knjiga: ljubav za jezik (poglavito kajkavski) te vjeru u ženstvo i žensku snagu, koja energijom ljubavi drži poljuljani svijet u ravnoteži. Aspekte te snage poznaje, razrađuje, predočava, povezuje s vječnim Izvorom i detektira u stotinama emanacija. Za ovu prigodu, uzimamo sintezu, po kojoj su žene i prave čuvarice jezika, najvećeg dara u piramidi postojanja, kojim je čovjek uzdignut na sam njen vrh. One će, u slučaju kajkavštine, sačuvati i povijesnu zalihu, simboliziranu likom Jurja Habelića, velemeštra stila i ljeposlovke. Prirodno, kao što voda teče koritom (strugom), te će se riječi raširiti u svijet i tamo trajno opstati, postati bezvremenske. Njenim riječima: “*Z latinščinom me obloži, oblepi, / Se mi reči prevajaj kajkavski - / Jurjov glas asketni ni bil slepi, / Kaj mislim, to povem naravski. // Moja voda, moje misli ženske, / Rodni glas čez struge bezvremenske!*” (ŽENSKI GLAS).

A budući da smo se dotakli i pojma stila, kao temeljne oznake pjesnikove prepoznatljivosti, završimo također s Hugom Friedrichom: “Umjetnička energija sabire se gotovo isključivo u stilu”. Dakle, Mirna Weber učinila je svoju energiju raspoznatljivom i upečatljivom, što potvrđuju i reakcije njenih čitatelja i adoranta. Na tragu je stila, koji je i nama osobno drag i čiju svježinu, ekspresivnost i neposrednost cijenimo. Čekamo nove pjesme, novu knjigu. Veselimo se.